Oświadczenie złożone
przez senatora Władysława Komarnickiego
na 45. posiedzeniu Senatu
w dniu 7 listopada 2025 r.

Oświadczenie skierowane do minister zdrowia Jolanty Sobierańskiej-Grendy

Szanowna Pani Minister!

W imieniu Stowarzyszenia Psychologów Transportu w Polsce – organizacji zrzeszającej psychologów wykonujących badania diagnostyczne mające na celu ocenę predyspozycji psychologicznych kierowców – zwracam się do pani minister z prośbą o interwencję.

Badaniom takim podlegają m.in. kierowcy zawodowi, kierowcy pojazdów uprzywilejowanych, osoby posiadające prawo jazdy kategorii C, CE, D, DE, instruktorzy nauki i techniki jazdy, egzaminatorzy, a także osoby skierowane na badania po przekroczeniu liczby 24 punktów karnych, osoby, które prowadziły pojazd po użyciu lub spożyciu substancji psychoaktywnych bądź alkoholu oraz sprawcy wypadków drogowych.

Badanie psychologiczne wymaga wykorzystania specjalistycznej aparatury, licencjonowanych testów psychologicznych, powinno być przeprowadzane w ściśle określonych warunkach lokalowych (3 niezależne pomieszczenia). Trwa ono przeciętnie ok. 2 godzin, przy czym psycholog zobowiązany jest do prowadzenia szczegółowej dokumentacji.

Psychologowie ponoszą również koszty obowiązkowych studiów podyplomowych oraz dalszych szkoleń doskonalących.

W Polsce obowiązuje regulowana cena badań z zakresu psychologii transportu, określona w §13 rozporządzenia ministra zdrowia z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie badań psychologicznych osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, kierowców oraz osób wykonujących pracę na stanowisku kierowcy. Zgodnie z tym przepisem „opłata za badanie psychologiczne w zakresie psychologii transportu wynosi 150 zł". Kwota ta została ustalona poniżej maksymalnej wartości przewidzianej w ustawie o kierujących pojazdami i, co istotne, nie uległa zmianie od 2014 r., czyli od ponad 9 lat. W tym czasie inflacja przekroczyła 50%, znacząco wzrosły m.in. koszty najmu lokali, energii, paliw, testów i kwestionariuszy psychologicznych, a także minimalne wynagrodzenie (niemal dwukrotnie). Rosną również koszty pracy, w tym obowiązkowych i dobrowolnych składek ubezpieczeniowych. Dodatkowo, w związku z napływem uchodźców i pracowników z zagranicy, psychologowie ponieśli znaczne wydatki, dostosowując się do prowadzenia badań w wielu językach obcych. Wymagało to zakupu nowej aparatury, testów i kwestionariuszy, korzystania z pomocy tłumaczy oraz doskonalenia umiejętności językowych.

Stowarzyszenie Psychologów Transportu w Polsce wielokrotnie zwracało się do Ministerstwa Zdrowia z prośbą o urealnienie obowiązującej ceny wspomnianego badania. Z uzyskanych informacji wynika, że pomimo przychylności Ministerstwa Zdrowia decyzję w tej sprawie blokuje Ministerstwo Infrastruktury, jako współodpowiedzialne za ustawę i rozporządzenie.

Utrzymanie wysokiej jakości orzecznictwa psychologów transportu jest kluczowe dla ograniczenia społecznych kosztów wypadków drogowych, które w wielu analizach wskazywane są jako jedna z głównych przyczyn ogromnych strat we wszystkich obszarach życia społecznego i gospodarczego.

Należy też wskazać, iż każdy kierowca sam ponosi koszty badań psychologicznych.

W tej sytuacji liczę na wsparcie w działaniach zmierzających do urealnienia ceny usług psychologicznych w zakresie psychologii transportu, dzięki czemu możliwe będzie podtrzymanie i rozwój tego ważnego obszaru bezpieczeństwa publicznego.

Z wyrazami szacunku
Władysław Komarnicki
senator RP